Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

1. kolovoza 2025.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Područje slobode, sigurnosti i pravde – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Direktiva (EU) 2016/343 – Članak 6. – Teret dokazivanja krivnje optuženika – Članak 47. drugi stavak Povelje Europske unije o temeljnim pravima – Pravo na pristup neovisnom i nepristranom sudu – Optužbe koje je državno odvjetništvo dijelom povuklo na raspravi – Obveza suda da se na raspravi očituje o povučenim točkama optužnice”

U predmetu C-404/24 [Dimnev] [i],

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Sofijski gradski sad (Gradski sud u Sofiji, Bugarska), odlukom od 10. lipnja 2024., koju je Sud zaprimio 10. lipnja 2024., u kaznenom postupku protiv

KP,

uz sudjelovanje:

Sofijske gradske prokurature,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: C. Lycourgos (izvjestitelj), predsjednik vijeća, S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei i N. Fenger, suci,

nezavisni odvjetnik: J. Richard de la Tour,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za KP, D. L. Kamenova, *advokat*,

– za nizozemsku vladu, M. Bulterman i C. Schillemans, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, M. Wasmeier i I. Zaloguin, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: bugarski

[i] Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 6. stavka 1. Direktive (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL 2016., L 65, str. 1.), te članka 47. drugog stavka Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

2 Zahtjev je upućen u okviru kaznenog postupka pokrenutog protiv osobe KP kojoj se stavlja na teret da je posjedovala i stavila u promet opojna sredstva.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 U uvodnim izjavama 22. i 23. Direktive 2016/343 navodi se:

„(22) Teret dokaza u postupku utvrđivanja krivnje osumnjičenika i optuženika je na tužiteljstvu, a svaka sumnja trebala bi ići u korist osumnjičenika ili optuženika. Do kršenja pretpostavke nedužnosti došlo bi u slučaju da se teret dokaza prebaci s tužiteljstva na obranu, ne dovodeći u pitanje ovlasti suda u pogledu utvrđivanja činjenica po službenoj dužnosti, neovisnost pravosuđa pri utvrđivanju krivnje osumnjičenika ili optuženika, i upotrebu činjeničnih ili zakonskih pretpostavki o kaznenoj odgovornosti osumnjičenika ili optuženika. Takve bi se pretpostavke trebale svoditi na razumne granice, uzimajući u obzir važnost svega što se dovodi u pitanje i poštovanje prava na obranu, a načini kojima se to postiže trebali bi biti u razumnoj mjeri razmjerni opravdanom cilju koji se želi postići. Takve pretpostavke trebale bi se moći pobiti, a u svakom slučaju trebalo bi ih se primijeniti samo ako se poštuju prava na obranu.

(23) U različitim državama članicama su za traženje inkriminirajućih i oslobađajućih dokaza uz tužitelja zaduženi i suci i nadležni sudovi. Države članice koje nemaju akuzatorni sustav trebale bi moći zadržati svoj sadašnji sustav pod uvjetom da je on u skladu s ovom Direktivom i s drugim relevantnim odredbama prava Unije i međunarodnog prava.”

4 Članak 3. te direktive, naslovljen „Pretpostavka nedužnosti”, formuliran je kako slijedi:

„Države članice osiguravaju da se osumnjičenici ili optuženici smatraju nedužnima dok im se ne dokaže krivnja u skladu sa zakonom.”

5 Članak 6. navedene direktive, naslovljen „Teret dokaza”, određuje:

„1. Države članice osiguravaju da je teret dokaza u postupku utvrđivanja krivnje osumnjičenika ili optuženika na tužitelju. Time se ne dovodi u pitanje obveza suca ili nadležnog suda da traži

inkriminirajuće i oslobađajuće dokaze te pravo obrane da podnese dokaze u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom.

2. Države članice osiguravaju da svaka sumnja u krivnju ide u korist osumnjičenika ili optuženika, čak i kada sud ocjenjuje mogućnost puštanja dotične osobe na slobodu.”

Bugarsko pravo

6 U skladu s člankom 14. stavkom 1. Nakazatelno-procesualenog kodeksa (Zakonik o kaznenom postupku), u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: NPK):

„Sud [donosi] odluke na temelju osobnog uvjerenja […].”

7 U članku 27. stavku 1. NPK-a predviđa se:

„Nakon što državni odvjetnik podnese optužnicu […] sud upravlja postupkom i odlučuje o svim pitanjima u vezi s predmetom.”

8 Članak 46. NPK-a određuje:

„(1) Državni odvjetnik podiže optužnicu i zastupa optužbu u slučaju kaznenih djela koja se progone po službenoj dužnosti.

(2) U okviru izvršavanja zadaća iz stavka 1., državni odvjetnik:

[…]

3. sudjeluje u sudskom postupku u svojstvu javnog tužitelja;

[…]”

9 U članku 246. NPK-a navodi se:

„(1) Državni odvjetnik sastavlja optužnicu ako je uvjeren da su prikupljeni svi potrebni dokazi […] za podnošenje optužnice sudu […]

(2) U činjeničnom dijelu optužnice navodi se […] kazneno djelo koje je počinio optuženik […]

(3) U dispozitivu optužnice navodi se […] pravna kvalifikacija djela […]

[…]”

10 Članak 293. NPK-a formuliran je kako slijedi:

„Izjava državnog odvjetnika da treba zaključiti kazneni postupak ili donijeti oslobađajuću presudu ne oslobađa sud od obveze da odlučuje na temelju vlastitog uvjerenja.”

11 U skladu s člankom 301. stavkom 1. NPK-a:

„Prilikom donošenja presude sud razmatra sljedeća pitanja i odlučuje o njima:

1. Je li djelo počinjeno, je li ga počinio optuženik i je li ono počinjeno njegovom krivnjom[?]

2. Je li riječ o kaznenom djelu i kako ga treba pravno kvalificirati[?]

[…]”

Glavni postupak i prethodno pitanje

12 Sofijska gradska prokuratura (Gradsko državno odvjetništvo u Sofiji, Bugarska) podignula je optužnicu protiv osobe KP zato što je 21. svibnja 2022. trećoj osobi prodala vrećicu s 0,67 grama marihuane i na dva različita mjesta posjedovala, u svrhu stavljanja u promet, još dvije vrećice s 1,61 grama i 0,5 grama marihuane.

13 Navedeno je državno odvjetništvo u optužnici kvalificiralo ta tri djela, na temelju članka 354.a stavka 1. Nakazatelenog kodeksa (Kazneni zakonik), kao stavljanje u promet opojnog sredstva, u slučaju prvog djela, i kao posjedovanje opojnog sredstva u svrhu stavljanja u promet, u slučaju drugih dvaju djela. Ta su tri kaznena djela spojena u jedinstveno kazneno djelo kvalificirano kao „opetovano” u smislu članka 26. stavka 1. Kaznenog zakonika, koje se kažnjava kaznom zatvora od dvije do osam godina i novčanom kaznom od 5000 do 20 000 bugarskih leva (BGN) (oko 2500 do 10 000 eura).

14 Sofijski gradski sad (Gradski sud u Sofiji, Bugarska), pred kojim je pokrenut postupak i koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku, razmotrio je predmet te je na raspravi saslušao stranke uz poštovanje, prema riječima tog suda, načela kontradiktornosti i prava obrane. U tom kontekstu, osoba KP izjavila je da je posjedovala tri vrećice opojnih sredstava za vlastitu uporabu i da ta sredstva nije prodavala.

15 Tijekom rasprave, nakon faze prikupljanja dokaza, državni je odvjetnik tvrdio da je osoba KP posjedovala tri vrećice marihuane za vlastitu uporabu. Državni je odvjetnik stoga odustao od pojedinih točaka optužnice, to jest od prodaje prve vrećice trećoj osobi i namjere stavljanja u promet za druge dvije vrećice. Shodno tome, on je zatražio da se optuženik oslobodi optužbi po tim točkama te da ga se osudi za kazneno djelo iz članka 354.a stavka 3. Kaznenog zakonika, odnosno za posjedovanje opojnih sredstava kažnjivo kaznom zatvora od jedne do šest godina i novčanom kaznom od 2000 do 10 000 BGN (oko 1000 do 5000 eura). S druge strane, odvjetnik osobe KP zatražio je da se ta osoba oslobodi optužbi zbog bitne povrede postupovnih odredaba koje su počinjene prilikom prikupljanja dokaza u preliminarnoj fazi kaznenog postupka.

16 Sud koji je uputio zahtjev dijeli stajalište državnog odvjetnika u pogledu postupanja optuženika u vezi s drugom i trećom vrećicom marihuane, ali smatra, na temelju vlastite analize prikupljenih dokaza, da postupanje osobe KP u vezi s prvom vrećicom odgovara kaznenom djelu iz članka 354.a stavka 1. Kaznenog zakonika, odnosno stavljanju u promet opojnih sredstava, s obzirom na to da je osoba KP predala tu vrećicu trećoj osobi, nakon što ju je kupila u dogovoru i podjelom troškova s tom osobom. Taj sud stoga smatra da je potrebno izreći osuđujuću presudu za to kazneno djelo.

17 Navedeni sud ističe da bugarsko zakonodavstvo, točnije članak 293. NPK-a, omogućuje donošenje takve osuđujuće presude, čak i suprotno mišljenju državnog odvjetnika iznesenom na raspravi. Naime, tvrdi da državni odvjetnik u optužnici koju je podnio kaznenom sudu i koju više ne može povući, iznosi činjenični i pravni okvir te optužnice na temelju kojeg taj sud mora donijeti odluku, pri čemu nema mogućnost od nje se udaljiti, primjerice očitujući se o činjenicama koje se u njoj ne navode. Stoga smatra da kazneni sud mora donijeti odluku o osnovanosti optužnice na temelju vlastitog uvjerenja, pri čemu nije vezan argumentima stranaka, po potrebi donoseći po službenoj dužnosti sve mjere potrebne da bi se utvrdile činjenice spomenute u toj optužnici.

18 U tom kontekstu, sud koji je uputio zahtjev pita se obvezuje li članak 6. stavak 1. prva rečenica Direktive 2016/343, u kojem se određuje da je „teret dokaza u postupku utvrđivanja krivnje osumnjičenika ili optuženika na tužitelju”, državnog odvjetnika ne samo da iznese dokaze u prilog optužbe, nego i da pred sudom navede da je ta krivnja dokazana. Naime, prema mišljenju tog suda, dvojbeno je da državni odvjetnik može ispuniti svoju obvezu u pogledu tereta dokazivanja ako na raspravi ne navede da je optuženik kriv.

19 Navedeni sud smatra da u takvim okolnostima dokazivanje krivnje te osobe nužno pripada sudu. Stoga se pita može li on na vlastitu inicijativu utvrditi, na temelju ispitivanja dokaza po službenoj dužnosti na koje upućuju članak 6. stavak 1. druga rečenica te uvodne izjave 22. i 23. Direktive 2016/343, da je ta krivnja bila dokazana.

20 Osim toga, isti sud smatra da se, osim te direktive, na slučaj iz glavnog postupka primjenjuje i Okvirna odluka Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. o utvrđivanju minimalnih odredaba vezanih za elemente kaznenih djela i sankcija u području nezakonite trgovine drogom (SL 2004., L 335, str. 8.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 80.), tako da je potonja obuhvaćena područjem primjene Povelje definiranim u njezinu članku 51. stavku 1.

21 Prema tome, s obzirom na to da je potrebno ispuniti kriterije „nepristranog suda” u smislu članka 47. drugog stavka Povelje, sud koji je uputio zahtjev pita se može li se smatrati nepristranim sud koji, odstupajući od zajedničkog stajališta državnog odvjetnika i obrane, sam dokazuje krivnju optuženika i na taj način zamijeni državnog odvjetnika u pogledu nekih točaka optužnice.

22 U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev smatra da se slučaj iz glavnog postupka razlikuje od slučaja analiziranog u presudi od 9. studenoga 2023., BK (Prekvalifikacija kaznenog djela) (C-175/22, EU:C:2023:844, t. 55. do 57.), u kojem je Sud ocijenio da je riječ o nepristranom sudu. Podsjeća na to da je državni odvjetnik u glavnom predmetu jasno istaknuo da odustaje od određenih točki optužnice, uključujući i određenih činjeničnih navoda, dok je u predmetu u kojem je donesena navedena presuda bilo riječ samo o prekvalifikaciji djelâ, u pogledu koje državni odvjetnik nije davao izjavu.

23 Konačno, smatra da Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisana u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP), treba sagledavati u kontekstu „međunarodnog prava” koje se spominje u uvodnoj izjavi 23. Direktive 2016/343, ali i članka 52. stavka 3. Povelje.

24 Međutim, ističe da je Europski sud za ljudska prava u presudama od 20. rujna 2016., Karelin protiv Rusije (CE:ECHR:2016:0920JUD000092608), i od 8. listopada 2019., Kornejeva protiv Rusije (CE:ECHR:2019:1008JUD007205117), ocijenio da sud nije nepristran u slučaju kad državni odvjetnik nije sudjelovao u raspravama na kojima su ispitani novi dokazi. Navodi da je u toj prvoj

presudi i u presudi od 6. ožujka 2018., Mikhajlova protiv Ukrajine (CE:ECHR:2018:0306JUD001064408), Europski sud za ljudska prava također ocijenio da sud nije nepristran ako donese osuđujuću presudu bez državnog odvjetnika, snoseći na taj način teret dokazivanja krivnje optuženika. Tvrdi da iz toga tim više proizlazi da sud preuzima funkciju zastupanja optužbe kada toj osobi izriče osuđujuću presudu, iako je državni odvjetnik, koji je bio prisutan na raspravi, odustao od određenih točki optužnice.

25 U tim je okolnostima Sofijski gradski sad (Gradski sud u Sofiji) odlučio prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeće prethodno pitanje:

„Protivi li se članku 6. stavku 1. u vezi s uvodnim izjavama 22. i 23. Direktive [2016/343] i člankom 47. drugim stavkom Povelje, nacionalni zakon koji određuje da izjava državnog odvjetnika da odustaje od optužbi ne oslobađa sud od obveze da donese odluku o meritumu, što bi podrazumijevalo donošenje osuđujuće presude u pogledu jednog dijela optužbi od kojih je državni odvjetnik odustao?”

O prethodnom pitanju

26 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u bitnome pita treba li članak 6. stavak 1. Direktive 2016/343 i članak 47. drugi stavak Povelje tumačiti na način da im se protivi nacionalni propis koji određuje da je kazneni sud dužan donijeti odluku o optužnici na temelju osobnog uvjerenja, iako državni odvjetnik, nakon što je na raspravi iznio dokaze koji po mišljenju potonjeg suda omogućuju da se optuženika osudi za kaznena djela navedena u toj optužnici, u pogledu nekih od djela navedenih u toj optužnici traži da se ta osoba oslobodi optužbi ili da je se osudi za lakše kazneno djelo.

27 Kao prvo, treba podsjetiti na to da je jedini cilj Direktive 2016/343 utvrđivanje zajedničkih minimalnih pravila, pa se stoga njome ne provodi iscrpno usklađivanje kaznenog postupka (presuda od 8. lipnja 2023., VB (Obavještavanje osobe osuđene u odsutnosti), C-430/22 i C-468/22, EU:C:2023:458, t. 29. i navedena sudska praksa). Imajući u vidu ograničeni doseg usklađivanja koje se provodi tom direktivom, na pitanja koja njome nisu uređena primjenjuje se nacionalno pravo (vidjeti u tom smislu presudu od 4. srpnja 2024., FP i dr. (Rasprava putem videokonferencije), C-760/22, EU:C:2024:574, t. 28. i navedenu sudsku praksu).

28 Članak 6. navedene direktive ima za cilj urediti raspodjelu tereta dokazivanja prilikom donošenja sudskih odluka u kojima se odlučuje o krivnji (vidjeti u tom smislu presudu od 28. studenoga 2019., Specijalizirana prokuratura, C-653/19 PPU, EU:C:2019:1024, t. 33.).

29 Na temelju članka 6. stavka 1. prve rečenice Direktive 2016/343, tužiteljstvo snosi teret dokazivanja u postupku utvrđivanja krivnje osumnjičenikâ i optuženikâ. Sud je već ocijenio da se članku 6. stavku 1. te direktive protivi, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 22. navedene direktive, to da se taj teret dokazivanja prebaci s tužiteljstva na obranu (vidjeti u tom smislu presudu od 8. prosinca 2022., HYA i dr. (Nemogućnost ispitivanja svjedokâ optužbe), C-348/21, EU:C:2022:965, t. 32.).

30 Prema tome, na temelju tog članka 6. stavka 1. prve rečenice Direktive 2016/343, tijelo progona mora prikupiti dokaze u prilog optužbe i predati ih nadležnom sudu.

31 Kao što je razvidno iz druge rečenice članka 6. stavka 1. Direktive 2016/343, obveza koja proizlazi iz prve rečenice tog stavka ne dovodi u pitanje bilo kakvu obvezu suca ili nadležnog suda da traži inkriminirajuće i oslobađajuće dokaze.

32 Nadalje, kao što je vidljivo iz uvodne izjave 22. Direktive 2016/343, tvrdnja da bi presumpcija nedužnosti bila povrijeđena ako bi teret dokazivanja bio prebačen s tužiteljstva na obranu ne dovodi u pitanje eventualne ovlasti suda u pogledu utvrđivanja činjenica po službenoj dužnosti, ni neovisnost pravosuđa prilikom ocjenjivanja krivnje osumnjičenika ili optuženika, ni primjenu činjeničnih ili pravnih presumpcija o kaznenoj odgovornosti osumnjičenika ili optuženik.

33 Iz toga slijedi da obveza koju tužiteljstvo ima u skladu s člankom 6. stavkom 1. Direktive 2016/343 u pogledu iznošenja dokaza o krivnji optuženika, ne može isključivati mogućnost da nacionalni propis predvidi da sudac ili nadležni sud moraju samostalno ocijeniti krivnju optuženika, nakon što su eventualno sami tražili inkriminirajuće i oslobađajuće dokaze.

34 To osobito vrijedi kada, kao što je to u konkretnom slučaju, sudac ili nadležni sud ocjenjuju krivnju optuženika – neovisno o ocjeni koju je u tom pogledu iznio državni odvjetnik – isključivo na temelju dokaza koje su iznijeli taj državni odvjetnik i obrana.

35 Iz navedenog slijedi da se članku 6. stavku 1. Direktive 2016/343 ne protivi takav nacionalni propis, čak i ako državni odvjetnik, nakon što je na raspravi iznio takve dokaze, u pogledu nekih od djela navedenih u optužnici zatraži da se optuženika oslobodi optužbi ili da se tu osobu osudi za lakše kazneno djelo.

36 Kao drugo, treba podsjetiti na to da, u skladu s člankom 51. stavkom 1. Povelje, kada države članice provode pravo Unije, one moraju poštovati prava zajamčena tom poveljom.

37 Sud je u tom smislu ocijenio da presumpcija nedužnosti, na koju upućuju uvodna izjava 22. i članak 6. Direktive 2016/343, pretpostavlja da je sudac potpuno nepristran i bez predrasuda kada ispituje kaznenu odgovornost optuženika. Neovisnost i nepristranost sudaca stoga su ključni uvjeti za osiguravanje presumpcije nedužnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 16. studenoga 2021., Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim i dr., C-748/19 do C-754/19, EU:C:2021:931, t. 88.).

38 Među zahtjevima koji su neodvojivo vezani uz temeljno pravo na pošteno suđenje, zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, nalazi se i pravo svake osobe da njezin slučaj ispita zakonom prethodno ustanovljeni neovisni i nepristrani sud (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2024., Breian, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, t. 80.).

39 Stoga je potrebno utvrditi protivi li se zahtjevima neovisnosti i nepristranosti iz članka 47. drugog stavka Povelje, nacionalni propis koji kaznenom sudu omogućuje da po provođenju kaznenog postupka osudi optuženika za kazneno djelo navedeno u optužnici, čak i ako državni odvjetnik, nakon što je iznio prikupljene dokaze, zatraži da se ta osoba oslobodi optužbi ili da je se osudi za lakše kazneno djelo.

40 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, taj zahtjev neovisnosti ima dva aspekta. Prvi aspekt, koji je vanjske prirode, zahtijeva da predmetno tijelo svoje funkcije obavlja posve samostalno te da se pritom ne nalazi u hijerarhijskom ili podređenom odnosu prema bilo kome i ne prima naloge ili

upute s bilo koje strane, čime je zaštićeno od vanjskih utjecaja ili pritisaka koji mogu narušiti neovisnu prosudbu njegovih članova i utjecati na njihove odluke (presuda od 19. prosinca 2024., Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, t. 30. i navedena sudska praksa).

41 Drugi aspekt, koji je unutarnje prirode, povezan je s pojmom „nepristranosti” i ima za cilj osiguravanje jednake distance u odnosu na stranke iz spora i njihove pripadajuće interese s obzirom na predmet spora. Taj aspekt zahtijeva poštovanje objektivnosti i nepostojanje bilo kakvog interesa u rješavanju spora osim stroge primjene pravnog pravila (presuda od 19. prosinca 2024., Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, t. 31. i navedena sudska praksa).

42 Stoga, jamstva neovisnosti i nepristranosti, koja se zahtijevaju na temelju prava Unije, pretpostavljaju postojanje pravila koja omogućuju da se otkloni svaka legitimna sumnja kod pojedinaca, osobito u pogledu neutralnosti dotičnog tijela u odnosu na suprotstavljene interese (presuda od 19. prosinca 2024., Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, t. 32. i navedena sudska praksa).

43 Međutim, ne može se smatrati da je nacionalni propis koji obvezuje kazneni sud da donese odluku o optužnici na temelju osobnog uvjerenja – pri čemu nije vezan ocjenama koje je u pogledu krivnje optuženika na raspravi iznio državni odvjetnik – u suprotnosti s tim zahtjevima. Naime, takav propis, kojim se želi osigurati puna primjena kaznenog zakona i kažnjavanje počinitelja kaznenih djela, ne može dovesti u pitanje jednaku distancu tog suda u odnosu na stranke iz postupka i njihove pripadajuće interese s obzirom na predmet postupka ili kod pojedinaca stvoriti legitimnu sumnju u tom pogledu.

44 Treba istaknuti da, s obzirom na to da Povelja sadržava prava koja odgovaraju pravima zajamčenima EKLJP-om, člankom 52. stavkom 3. Povelje nastoji se osigurati nužna usklađenost između prava sadržanih u Povelji i odgovarajućih prava zajamčenih EKLJP-om, a da to ne ugrožava autonomiju prava Unije. Prema Objašnjenjima koja se odnose na Povelju o temeljnim pravima (SL 2007., C 303, str. 17.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 7., str. 104.), članak 47. drugi stavak Povelje odgovara članku 6. stavku 1. EKLJP-a. Sud stoga mora osigurati da njegovo tumačenje u ovom predmetu osigurava razinu zaštite koja ne krši onu zajamčenu člankom 6. stavkom 1. EKLJP-a, kako ga tumači Europski sud za ljudska prava (presuda od 19. prosinca 2024., Vivacom Bulgaria, C-369/23, EU:C:2024:1043, t. 28. i navedena sudska praksa).

45 U zahtjevu za prethodnu odluku spominje se sudska praksa Europskog suda za ljudska prava prema kojoj se zahtjev nepristranosti, koji proizlazi iz članka 6. stavka 1. EKLJP-a, protivi tome da kazneni sud snosi teret podržavanja optužbe, donošenjem, eventualno nakon što je na vlastitu inicijativu prikupio nove dokaze, osuđujuće presude iako državni odvjetnik nije bio prisutan na raspravama (presuda ESLJP-a od 20. rujna 2016., Karelin protiv Rusije, CE:ECHR:2016:0920JUD000092608, t. 73. i 76., te presuda ESLJP-a od 6. ožujka 2018., Mikhajlova protiv Ukrajine, CE:ECHR:2018:0306JUD001064408, t. 64.).

46 Međutim, ta sudska praksa u ovom predmetu nije relevantna. Naime, prethodno se pitanje ne odnosi na prikupljanje novih dokaza na raspravi na inicijativu raspravnog suda bez prisutnosti državnog odvjetnika, niti na činjenicu da je rasprava održana isto tako bez državnog odvjetnika, što su okolnosti na koje se referira navedena sudska praksa, već na obvezu tog suda da donese odluku o optužnici na temelju osobnog uvjerenja u slučaju kad je državni odvjetnik sudjelovao na

raspravi, a pritom je jedina specifičnost tog slučaja vezana uz činjenicu da je, iako su svi dokazi bili prikupljeni, državni odvjetnik za neka od djela navedenih u toj optužnici zatražio da se optuženik oslobodi optužbi ili da se tu osobu osudi za lakše kazneno djelo.

47 Slijedom svih navedenih razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 6. stavak 1. Direktive 2016/343 i članak 47. drugi stavak Povelje treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalni propis koji određuje da je kazneni sud dužan donijeti odluku o optužnici na temelju osobnog uvjerenja, iako državni odvjetnik, nakon što je na raspravi iznio dokaze koji po mišljenju tog suda omogućuju da se optuženika osudi za kaznena djela navedena u toj optužnici, u pogledu nekih od djela navedenih u toj optužnici traži da se ta osoba oslobodi optužbi ili da je se osudi za lakše kazneno djelo.

Troškovi

48 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

Članak 6. stavak 1. Direktive (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku te članak 47. drugi stavak Povelje Europske unije o temeljnim pravima

treba tumačiti na način da im se:

ne protivi nacionalni propis koji određuje da je kazneni sud dužan donijeti odluku o optužnici na temelju osobnog uvjerenja, iako državni odvjetnik, nakon što je na raspravi iznio dokaze koji po mišljenju tog suda omogućuju da se optuženika osudi za kaznena djela navedena u toj optužnici, u pogledu nekih od djela navedenih u toj optužnici traži da se ta osoba oslobodi optužbi ili da je se osudi za lakše kazneno djelo.

Potpisi